

Jubileum

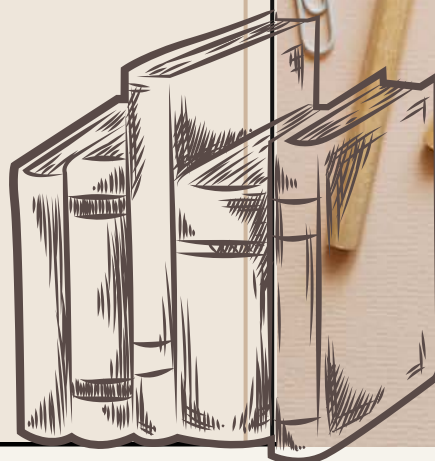
ZONDAGSSCHOOL 150 JAAR

INHOUD

2. VOORWOORD
3. ZONDAGSSCHOOL '23
4. 'HET WAS HEEL FIJN...'
5. KORTE BESCHRIJVING VAN DE VERENIGING
'EÉN VAN DE HOOGTEPUNTEN...'
6. ZONDAGSSCHOOL
10. JUBILEUM
11. ENKELE OPMERKINGEN VAN DE KINDEREN

VOORWOORD

1873. Wie op Wikipedia zoekt naar dat jaartal zal een hele lijst aan gebeurtenissen kunnen vinden. Bijvoorbeeld het patent op de spijkerbroek of prikkeldraad, de haven van Vlissingen die geopend werd of een bericht over de productie van de schrijfmachine. Wat er niet staat is dat in dat jaar ook de zondagsschool van de Hervormde gemeente in Sommelsdijk werd opgericht. Misschien voor de wereldgeschiedenis geen grote impact, maar voor onze gemeente iets heel moois. Velen van u zijn in de afgelopen jaren betrokken geweest of nog steeds betrokken bij de zondagsschool. Veel gemeenteleden hebben zelf op de zondagsschool gezeten, zijn er leiding (geweest) en brachten, of brengen nog steeds, hun kinderen naar Vita Nova. In het winterseizoen komen hier elke week zo'n 50 á 60 kinderen heen om bezig te zijn met Gods woord. In 3 aparte leeftijdsgroepen wordt een stukje uit Gods Woord besproken en aansluitend aan het leeftijdsniveau dit met een knutselopdracht of puzzel verwerkt.

In 150 jaar is er veel veranderd. In deze uitgave leest u opmerkingen van kinderen die nu op de zondagsschool zitten. Ook hebben we enkele verhalen van verschillende mensen over hoe het er vroeger aan toeging en een stukje over hoe het vandaag gaat. Maar 1 ding is hetzelfde gebleven. Dat is de zegenende en bewarende hand van God. Het is Zijn zegen dat we een gemeente zijn waarin de kinderen op verschillende manieren hun geloofsopvoeding kunnen krijgen. Waaronder ook zondagmiddag in Vita Nova. Deze uitgave is dus ook vooral dank aan onze eeuwige God die al die jaren voor ons heeft gezorgd. Zonder Zijn leiding en zegen was dat allemaal niet mogelijk geweest.

Breng dank aan de Eeuwige!

ZONDAGSSCHOOL ANNO 2023

Op zondagmiddag komen bijna alle kinderen van de kerk naar de Zondagsschool. De Zondagsschool is verdeeld in 3 groepen om zoveel mogelijk aan te kunnen sluiten bij het niveau van de kinderen. In alle groepen oefenen we de Psalm van de maand. De kinderen van 4 t/m 6 jaar zingen daarnaast ook veel andere Bijbelliedjes. Ze luisteren naar een verhaal uit de Bijbel en knutselen daarna nog iets moois, dat past bij dat verhaal.

Bij de kinderen van 7 t/m 9 jaar gaan we een stapje verder. We werken daar ongeveer 8 zondagen over een thema. Het thema van de afgelopen tijd was bijvoorbeeld: Wie is God?

Elke week wordt er bij dat thema een Bijbelverhaal verteld. Daarnaast lezen we stukjes uit de Bijbel, denken na over stellingen of beantwoorden in groepjes vragen die passen bij het Bijbelgedeelte.

Daarna is er nog tijd voor een leuke puzzel of een knutsel die ook weer aansluit.

Kinderen leren in deze groep al meer na te denken over wat de Bijbel ons leert, en wat dat met ons leven van elke dag te maken heeft.

De oudste groep met de kinderen van 10 t/m 12 jaar werken met het boekje On Track. Elke les staat er een Bijbels thema centraal. We lezen uit de Bijbel, praten in groepjes verder en maken de verwerkingsopdrachten. In deze groep zijn we erop gericht iets meer verdieping aan de Bijbel te geven. Hoe kunnen we Gods woord toepassen in ons leven.

Het is in deze groep belangrijk dat de kinderen samen praten over de Bijbel, hun gevoel kunnen uiten en beseffen wat Gods Woord voor hen persoonlijk betekend. Al met al hebben we met de kinderen hele fijne, leerzame uurtjes op de Zondagsschool. De kinderen doen betrokken en gezellig mee!

"HET WAS HEEL FIJN OM IEDERE ZONDAG DE VERHALEN UIT DE BIJBEL TE MOGEN HOREN."

Als 4-jarig meisje mocht ik in 1967 naar de zondagsschool. Ik mocht van tevoren al af en toe mee, omdat mijn vader in het bestuur zat. Na mijn 4e verjaardag ging ik elke zondagmiddag van 15:00 -16:00 uur naar de zondagsschool. Dat was de tweede groep. Voor de ouderen was het van 14:00 - 15:00 uur. Dat was de eerste groep.

Er werd van je verwacht dat je elke zondag een psalmversje had geleerd. Bij de oudere groep was het een psalmvers en een tekst. Als je het goed had geleerd, kreeg je 3 punten. Als het niet zo goed was 2 punten en helemaal niet geleerd 1 punt.

Als beloning kreeg je een plaatje dat je thuis op kon plakken in een album. Ik probeerde altijd 3 punten te halen, want dan had je een 1e prijs aan het eind van het jaar. Dat betekende dat je een dikker boek kreeg. Over de hele zondagsschool periode leerde je nog het Onze Vader, de Bijbelboeken, de Wet en de Geloofsbelijdenis. Daar kreeg je een extra beloning voor. De laatste zondag voor het kerstfeest mochten er ook teksten uit Lukas of Jesaja opgezegd worden. Bij ons thuis werd dat dan een paar weken lang, elke dag gelezen, zodat je het goed op kon zeggen.

Het kerstfeest was ook altijd een hoogtepunt. De liedjes en gedichtjes die werden geleerd, mochten gezongen en opgezegd worden. Er werd een Bijbelverhaal en een ander mooi verhaal verteld. Aan het eind kreeg elk kind een gevulde zak met lekkers mee. In 1973 maakte ik het 100-jarig bestaan mee. Voor de kinderen werd er een gezellige middag georganiseerd.

Kerstfeest 1975 sloot ik mijn zondagsschool periode af, en kreeg een Bijbel met een mooie tekst erin geschreven.

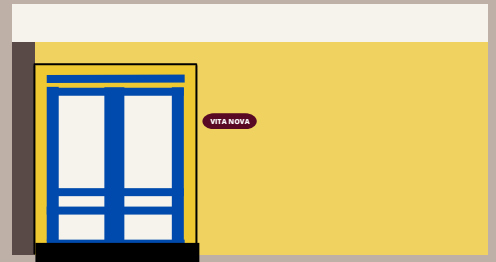
Het was heel fijn om iedere zondag de verhalen uit de Bijbel te mogen horen. Omdat ik graag wilde gaan helpen op de zondagsschool, ben ik in 1976 juf geworden. Iedere zondagmiddag ging ik weer naar Vita Nova voor het zondagsschooluurtje. Eerst bij de jongere groep, later bij de ouderen. Dit mocht ik doen tot 2009.

Dankbaar kijk ik terug op al die jaren dat ik betrokken was bij de zondagsschool. Ook nu na 150 jaar mogen er iedere zondag nog kinderen naar de zondagsschool komen om uit de bijbel te horen en er van te zingen. Soli deo gloria!

Jobina van der Welle-Buskoop

KORTE BESCHRIJVING VAN DE VERENIGING

MAART 2023, J. JORDAAN

Dit is een korte beschrijving van de vereniging voor Uit- en Inwendige Zending, later genoemd de Nederlands Hervormde Zondagsschool van Sommelsdijk van 1873-1987.

Wat er aan vooraf ging:

Door de heer P. Kieviet werd een landbouwschuur aangekocht in de van Gorcumstraat met als doel hier een christelijke school in te vestigen. Helaas lieten de financiën dit niet toe omdat er geen wet was die het bijzonder onderwijs mogelijk maakte en dus moest alles zelf bekostigd worden. Inmiddels waren er andere personen in de kerkenraad gekomen. Twee ervan, namelijk de heren van Antwerpen en Breen richtten een verzoek aan de kerkenraad om te komen tot een oprichting van een zondagsschool. Dit verzoek werd ingewilligd en er werd door het gemeentebestuur groen licht gegeven voor het gebruiken van twee lokalen van de openbare school.

De heer H. Dijkers was de eerste zondagsschoolmeester en tevens ouderling in de Hervormde Kerk. Liberale tegenstanders probeerde de heer Dijkers die taak te ontnemen. Dit is uiteindelijk gelukt, want hij werd niet meer door het kiescollege voor ouderling herkozen. De liberale kerkenraadsleden namen zijn taken over, ook op de school. Dit ging natuurlijk als een lopend vuurtje door de gemeente met als gevolg dat de ouders hun kinderen thuis hielden. 's Maandags was er een overleg bij de heer Dijkers thuis met als resultaat dat de kerk (voormalig gereformeerd weeshuis) van de heer D. Bos gehuurd werd. Met als gevolg een grote toeloop van kinderen, ook uit Middelharnis.

Inmiddels werd er geld ingezameld voor een eigen gebouw. Er werd een bestuur gekozen en statuten opgesteld.

Onder grote belangstelling werd de zondagsschool geopend door ds. Romijn uit Middelharnis en ds. Huet uit Dirksland. De heer Dijkers heeft nog tot het eind van zijn leven op die zondagsschool verteld.

Door de grote toeloop van kinderen werd 's morgens voor de kinderen en 's middags voor de jongeren verteld.

De oprichtingsdatum was 31 maart 1873 en het kreeg de naam:

Vereniging voor Uit- en Inwendige Zending.

Het doel van de vereniging: Vermeerdering van christelijke kennis en christelijk leven, voor zowel kinderen als volwassenen in- en buiten het vaderland.

De bijbel was de grondslag van de vereniging en de drie formulieren van eenheid vormden het uitgangspunt.

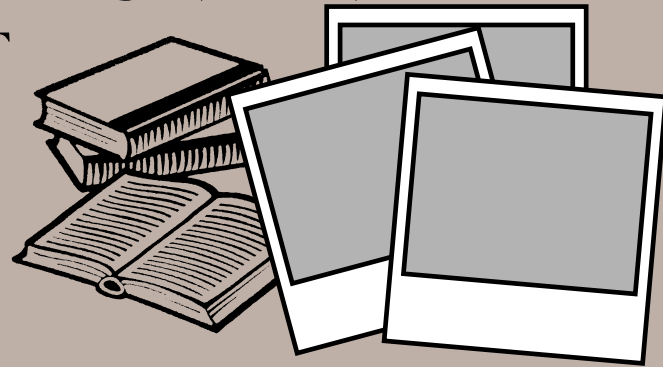
De eisen die werden gesteld aan de leiding: Op ernstige en deftige wijze voorgaan rekening houdend met de jaren en vatbaarheid van de kinderen. Er moesten gepaste psalmverzen gezongen worden en nimmer gezangen die in Gods Woord niet gevonden werden.

Dit reglement was vastgesteld in de vergadering van 27 oktober 1882.

De eerste statuten waren koninklijk goedgekeurd maar ontbreken in het archief.

De statuten worden verschillende keren gewijzigd. In 1928 werd de grondslag van de vereniging wordt wat ruimer opgesteld en men hoeft geen lid meer te zijn van de Hervormde Kerk.

"EÉN VAN DE HOOGTEPUNTEN IN HET JAAR WAS HET KERSTFEEST."

Toen de Zondagsschool 100 jaar bestond was ik 12 jaar. Ik herinner me dat er een koortje was. We mochten zingen in de herdenkingsdienst in de kerk. Toen vond ik zingen al heel leuk. En ik wist ook al dat ik na mijn afscheid als leerling van de Zondagsschool, graag juf wilde worden.

De eerste jaren ging ik iedere zondagmiddag om 3 uur naar Vita Nova om de versjes te overhoren, die de kleintjes hadden geleerd. Hadden ze hun psalmvers goed geleerd dan kregen ze 3 punten, kenden ze het wat minder dan 2; hadden ze het niet geleerd, dan kregen ze 1 punt.

Ook deelde ik dan de plaatjes uit, die de kinderen in een album konden plakken. Om de goede orde te bewaren zat ik tijdens het zondagsschooluur tussen de kinderen. Na een paar jaar ging ik bij de oudste kinderen om 2 uur helpen. Na de Havo ging ik naar de Pedagogische Academie, want ik wou ook graag juf op school worden. Toen ben ik, net 17 jaar oud, begonnen met vertellen. Dat vond ik heel fijn om te doen; daardoor werd ik zelf ook gevormd en opgebouwd.

Eén van de hoogtepunten in het jaar was het Kerstfeest. Daar ging veel werk aan vooraf. -Hadden de meisjes en jongens hun versje steeds goed geleerd en nog extra teksten opgezegd uit Jesaja 40 of Johannes 1, dan kregen ze een dik boek en anders een dun boek. Dus alle punten van het hele jaar moesten worden opgeteld.

-Dan gingen we boeken uitzoeken. In de zeventiger jaren gingen we een avond naar een christelijke boekhandel in Rotterdam; later bekeken we catalogussen, kozen boeken uit en bestelden die bij Boekhandel van der Boom.

-Allerlei afspraken moesten worden gemaakt. Wie is er aan de beurt om te vertellen in de kerk? Wie doet de Bijbelse vertelling en wie het vrij verhaal? Welke versjes, teksten en gedichtjes worden er opgezegd en door wie? Wie heeft de leiding bij het zingen en opzeggen.

-Heel wat weken van te voren begonnen we met het oefenen van de liederen. Vlak voor Kerst oefenden we in de kerk. Want je stem horen, als je door de microfoon praat, is best wel even wennen.

Juf Janet

ZONDAGSSCHOOL

Herinneringen aan de periode 1981 – 1995
Een terugblik naar 1980, in dat jaar werd ik benaderd door de voorzitter van de zondagsschool met de vraag of ik zou willen vertellen? Dat was nogal een vraag, gezien het feit dat mijn dochtertje toen al op de zondagsschool zat, ben ik een aantal middagen gebleven. In die periode was er een tekort aan vertellers-(ters). Na een aantal zondagen mee geluisterd te hebben, heb ik het toch niet aanvaard. Een jaar later, 1981 nam de voorzitter opnieuw contact met me op, nu met de vraag of ik in het bestuur wilde komen? Daar heb ik ja opgezegd. In de loop van het jaar kwam opnieuw de constatering dat er te weinig vertellers/- ters waren. Toen werd het een bestuursverantwoordelijkheid en ben ik met veel schroom begonnen met het vertellen bij de jongste groep, 4 tot 8 jaar. (de meest handzame groep) Later heb ik ook wel bij de oudste groep vertelt, ook vanwege te weinig vertellers. We wilden graag naar een situatie waarin je 1 keer in de 3 weken aan de beurt was. Gezien de beperkte ruimte in Vita Nova, we konden alleen in de benedenzaal zondagsschool houden, was er zondagsschool van 2 tot 3 uur voor de oudste groep en van 3 tot 4 uur voor de jongste groep. (kan ook in de andere volgorde zijn geweest.) Denk hierbij aan ongeveer 2 x 60 kinderen.

Gelukkig is een aantal jaren later de bovenverdieping van bergzolder omgetoverd tot een bovenzaal zodat we met alle kinderen van 2 tot 3 uur zondagsschool konden houden. Vanuit het hoofdbestuur van de zondagsscholenbond werd er iedere maand het zondagsschoolblad uitgegeven. Hierin werden er 2 of 3 vertellingen aangereikt, voor de onder en bovenbouw. Vertellingen volgens de zondagsschool roosters. Wij hanteerden alle 3 de roosters, A, B, en C. (gebaseerd op de leeftijdsgroepen) Volgens mij was rooster C bedoeld voor de groep van 4 tot 8 jaar. In het rooster was een psalmvers opgenomen, voor de jongste groep vaak maar een paar regels van het vers of een kort vers.

Van het zondagsschoolblad heb ik, samen met de kinderbijbel, veel gebruik gemaakt om de vertelling voor te bereiden. Een vertelling van ongeveer 15 tot 20 minuten was gebruikelijk, bleef er tijd over dan werd er nog een stukje voorgelezen uit een "vrije verhalen" boek.

We waren maar wat blij met de meiden (soms ook jongens) die naar de PABO gingen en op de zondagsschool wilden komen vertellen, dit werd vanuit hun opleiding zeker gepromoot.

Gelukkig waren er ook jonge vrouwen uit de gemeente die gingen vertellen en niet te vergeten een aantal jonge vrouwen die doordeeweeks als kleuterjuf voor de klas stonden.

Naast een groot aantal kinderen, hadden we gelukkig ook best wel een groot aantal leidinggevenden. Denk hierbij aan de meisjes die van de zondagsschool afgingen maar dan bleven als "overhoor" juf. Ieder had zo rond de 5 of 6 kinderen onder zijn of haar hoede. Daarnaast waren de bestuursleden er ook iedere zondagmiddag om de rust te bewaren, zeker bij de oudere groep was dit nodig.

Een hoogtepunt was het jaarlijkse uitje naar de jaarvergadering van de zondagsscholenbond in Nijkerk. We gingen met een bus van Mijnders, met leidinggevenden van de aangesloten zondagsscholen op Flakkee naar de jaarvergadering. De ochtendvergadering was een formele vergadering waar de leiding van onze zondagsschool, denk aan de overhoor jufs, meestal geen gebruik van maakten. Zij gingen winkelen in Nijkerk, heel bijzonder was het dat Nijkerk een Hema had. Wij toen nog niet.

In die periode waren we als zondagsschool een zelfstandige vereniging met een bestuur en leden. 150 jaar geleden opgericht met toestemming d.m.v. een koninklijkbesluit door de toenmalige koningin Wilhelmina. De akte moet in de archieven van de zondagsschool terug te vinden zijn.

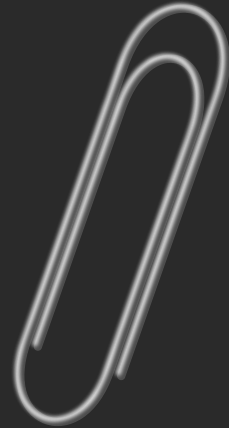
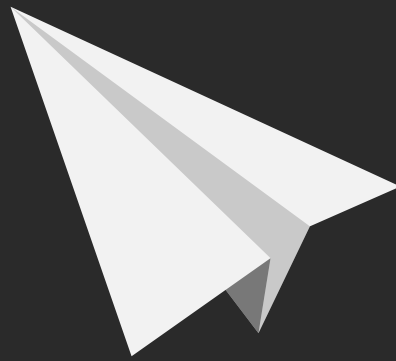
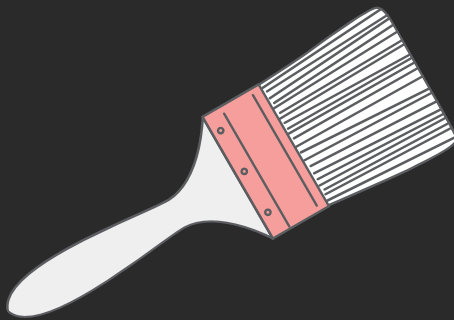
Cor Struijk

Herv. Zondagschool te Sommelsdijk herdacht 100 - jarig bestaan

HET JUBILEUM MET DE ZONDAGSSCHOOL

“IK VINDT HET LEUK OP DE ZONDAGSSCHOOL. WE MAKEN ALTIJD LEUKE KNUTSELWERKJES”

“IK VINDT DAT DE ZONDAGSSCHOOL ECHT AL HEEL LANG BESTAAT. IK VINDT HET LEUK OM ER NAAR TOE TE GAAN. IK VINDT DE BIJBELVERHALEN MOOI EN WE ZINGEN VAAK MAKKELIJKE LIEDEREN”

“IK HEB ALTIJD ZIN OM NAAR DE ZONDAGSSCHOOL TE GAAN. WE MAKEN LEUKE WERKJES EN WE LEZEN MET ELKAAR UIT DE BIJBEL. EN WE LEREN NIEUWE PSALMEN EN ANDERE LIEDJES OVER DE BIJBEL”

“IK VIND HET FIJN DAT JE HIER SERIEUS GENOMEN WORDT”

“IK HOU VAN DE LESSEN OVER DE ACHTERGROND VAN DE BIJBEL”

“IK HOU VAN DE LESSEN DIE HIER GEGEVEN WORDEN EN DE OPDRACHTEN DIE WE MAKEN”

